

ת"פ 9285/11/14 - מדינת ישראל נגד ג'ים מהנדסים - הנדסת חשמל ומערכות בע"מ, ג'מאל זועבי

בית דין אזורי לעבודה בנצרת

ת"פ 9285-11-14

14 אוקטובר 2018

לפני:

כב' השופטת הבכירה ורד שפר

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד ישראל שניידרמן

-

הנאשמים:

1 ג'ים מהנדסים - הנדסת חשמל ומערכות בע"מ
2 ג'מאל זועבי
ע"י ב"כ: עו"ד מוראד מפרע

החלטה

1. הנאשמת מס' 1 הינה חברה העוסקת בתכנון וביצוע בדיקות של מתקני חשמל שונים, והנאשם מס' 2 הינו מנהלה ובעליה של הנאשמת מס' 1.

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום בגין מעורבותם באירוע תאונתי שהתרחש ביום 22/01/10, במסגרתו עובד של הנאשמת מס' 1 התחשמל כאשר טיפס על עמוד חשמל, לצורך ביצוע עבודות טיפול במערכות מתח גבוה במחצבת רוויה (להלן: "התאונה").

על פי הנטען בכתב האישום, ניתן היה למנוע את התאונה אילו פעלה הנאשמת בהתאם לתקנות 8(ב) ו- (ג) לתקנות הבטיחות בעבודה (חשמל) התש"ן-1990, שעניינן ביצוע עבודות במתקן משוחרר ממתח גבוה, המחייבות הפסקה וניתוק ממקור מתח ובחינת העדר מתח באופן שמוגדר בהן, ומשלא פעלה כך עברה עבירה בניגוד לתקנות אלה יחד עם הוראות סעיף 225 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש] תש"ל 1970.

הנאשם מס' 2 הואשם בתוקף אחריותו כמנהל הנאשמת מס' 1.

2. לאחר שהנאשמים כפרו בביצוע העבירות משוא כתב האישום נשמעו עדויות והובאו ראיות.

בהכרעת הדין, שניתנה ביום 08/08/18, הורשעו שני הנאשמים בביצוע עבירה בניגוד לתקנה 8(ב) לתקנות, וזכו מביצוע עבירה בניגוד לתקנה 8 (ג) לתקנות.

במסגרת הכרעת בית הדין, נקבע כי התקיימו היסודות העובדתיים של העבירה, ומאחר והעבירה הינה מסוג אחריות קפידה, יצאה המאשימה ידי חובתה, ואיננה צריכה להוכיח את היסודות הנפשיים.

צוין, כי לצד האמור לעיל, עומדת לנאשמים האפשרות להפריך את חזקת אשמתם, בהתאם להוראות ס' 22 (ב) לחוק העונשין, שקובע כי לא יישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן למנוע את העבירה; הטוען טענה כאמור - עליו הראיה.

הוסיף וקבע בית הדין כי בענייננו, אין ספק ולא נטען כי לנאשמים הייתה מחשבה פלילית.

עוד מצא בית הדין לנכון לציין כי מחומר הראיות עלה שהנאשמת הינה חברה שעוסקת רבות בתחום המתח הגבוה, והנאשם הינו מהנדס חשמל עתיר ניסיון ומוערך, אשר מעסיק בעיקר חשמלאים מוסמכים ומקפיד ככלל על קיומן של הוראות הבטיחות.

למרות האמור, לא נותר לבית הדין אלא להרשיע את שני הנאשמים כמפורט לעיל, והתיק נקבע לשמיעת טיעונים לעונש.

3. במעמד הדיון שנקבע לשמיעת הטיעונים לעונש, הודיע ב"כ הנאשמים כי הנאשם מבקש כי בטרם השמעת הטיעונים יופנה עניינו של הנאשם לקצין מבחן לצורך הכנת תסקיר שיונח בפני בית הדין כחלק משיקול הדעת בבקשה לביטול הרשעה לאור הזיכוי החלקי ומכלול נסיבות ביצוע העבירה כפי שפורטו בהכרעת הדין.

ב"כ הנאשמים ביקש לטעון כי בנסיבות העניין קיימת הצדקה להפעלת סעיף 192א' לחסד"פ.

ב"כ המאשימה השאיר את שאלת הזמנת תסקיר קצין המבחן לשיקול דעת בית הדין, והודיע כי המאשימה ככלל מתנגדת לביטול ההרשעה.

4. בסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי, שכותרתו "ביטול הרשעה" נקבעה סמכותו של בית המשפט לבטל הרשעה בשלב שלפני מתן גזר הדין.

וזו לשון הסעיף:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור."

סעיף 1 לפקודת המבחן (נוסח חדש) תשכ"ט-1969 קובע:

"הואשם אדם בעבירה וראה בית המשפט שהאישום הוכח, אלא שבהתחשב בנסיבות העניין, ובכללן אופיו של האדם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי, טיב העבירה שעבר וכל נסיבה מקילה שבה נעברה העבירה, ראוי לפי דעתו, לשחרר את העבריין על מנת להעמידו במבחן, רשאי בית המשפט לעשות אחת מאלה: להרשיעו וליתן צו מבחן. ליתן צו מבחן בלי להרשיעו אם אין על הנאשם עונש מאסר על תנאי שבית המשפט רשאי לצוות על ביצועו עקב הרשעתו בעבירה שהואשם עליה"

על פי ההלכה הפסוקה, הסמכות להימנע מהרשעה או לבטלה, לפני מתן גזר הדין, תופעל במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת.

בפסק הדין המנחה בע"פ 3083/96 בעניין כתב, פרש בית המשפט העליון את השיקולים המנחים לעניין מתן צו מבחן ללא הרשעה, וקבע כך:

"בפסיקתנו נקבע, כי המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה.

עוד נקבע, כי מטרת הסעיפים המאפשרים ביטול הרשעה הינה שיקומית, וכי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

[ראו, ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (להלן ולעיל: "עניין כתב"); ע"פ 3829/12 מדינת ישראל נ' אלכסנדר סירוטניקוב, [פורסם בנבו] מיום 17.7.2012; ע"פ (ארצי) 33098-09-12 א.פ.י. שירותי כח אדם בענף הבניין (2005) בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה [פורסם בנבו, 11.08.2014].]

בעניין כתב, נקבעו עקרונות מנחים להימנעות מהרשעה, בין השאר בהתייחס אפשרות שיקומו של הנאשם:

"א. האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם? ב. מהי חומרת העבירה והנסיבות בהן בוצעה? ג. מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד? ד. מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה. הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו. האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית? ז. יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה? האם הוא מתחרט עליה? ח. משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט. השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם."

בית הדין הארצי לעבודה, בעניין ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ (מיום 8/11/14) חזר על ההלכות שנקבעו בבית המשפט העליון והוסיף כי השיקול המרכזי שלא להרשיע נאשם הוא יחס

בלתי מידתי בין התועלת שבהרשעתו לבין הנזק שעתידי להגרם לו כתוצאה מכך.

5. לצורך קבלת החלטה בנסיבותיו של הנאשם בעניינו, הנני מורה לשירות המבחן להמציא תסקיר קצין מבחן, אשר יכלול התייחסות למכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, מר ג'מאל זועבי ת.ז. .., ולאפשרות ביצוע שירות לתועלת הציבור על ידיו.

ככל שתבשיל האפשרות ליתן צו שירות לתועלת הציבור - יוזמן הנאשם ויוסבר לו פשרו של הצו ונפקות אי העמידה בהוראותיו.

במידה ויגיע בית הדין למסקנה שלא יהא זה נכון לא ניתן יהא ליתן את הצו ולבטל את ההרשעה - ייגזר עונשו של הנאשם ותינתן החלטה בדבר הקנס שיושת עליו.

במקביל, ייגזר גם דינה של החברה הנאשמת.

6. המזכירות תמציא עותק החלטה זו לצדדים ולשירות המבחן.

בית הדין מודע לעומס המוטל על שירות המבחן, אולם למרות קיומו מתבקש שירות המבחן לעשות כל מאמץ לסיים את התסקיר בכל הדחיפות האפשרית שכן הח"מ מסיימת כהונתה ויוצאת לגמלאות בתוך חודשים ספורים.

7. התיק יובא לעיון ביום 15/12/15, לבדיקה באם חלה התקדמות בעניין עריכת חוות דעת שירות המבחן.

ניתנה היום, ה' חשוון תשע"ט, (14 אוקטובר 2018), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.